

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Лівиця - обмизниця.

Не знаємо, чи з розкоши чи з біди, чи лише з поганої привички стала німецька лівиця від якогось часу залицяти ся до декого з правіці? Сим разом мизить ся лівиця рівночасно до Чехів і Русинів. В Pester Lloyd-і ширить лівиця свої зубчики до «демократичних» Чехів, а в Grazer Tagespost до бідних, «Німцями забутих» Русинів. Проява цікава, хоч в політиці буденна. Ми нотуємо її з дневникарського обовязку.

В Pester Lloyd-і відкликнув ся до Чехів якийсь поступовець німецький і каже: «Не думайте, що всі австрійські Німці улягли тероризмови Шенерера. Ні. Умірковані елементи лівиці стоять заєдно незрушимо при своїй давній програмі і в них не замержло ще чувство австрійскости. Они знають і розуміють, що істноване Австрії звязане тісно з істнованем німецького народу. Угорщина робить нам заміт, що ми справу угоди звязали з язиковим питанем. Заміт сей неоправданий. Ми сему не виноваті. Виновником є гр. Бадені, що в часі віднові угоди з Угорщиною видав свої язикові розпорядження для приєднання Чехів. Подайте нам лише иньшу атмосферу (розумій: иньший кабінет), а буде гаразд, буде і угода на дальших десять літ. Вихід з теперішньої ситуації такий. В горі мусить запанувати переконане, що Чехи і Німці мусять примиритись. Тількож не всі Чехи. Февдалів чеських треба відкинути. Они, жадні панованя, опутали Чехів-демократів чеським державним правом, що не дасть ся осушити, і ведуть їх за собою. Ми ждемо лише на сю хвилю, коли з виспих кругів вийде mot d'ordre, що ліберальні Німці мають помиритись з ліберальними Чехами. А тоді два великі, культурні, могучі народи в Австрії обіймуть керму управи! Услівя

помиренья не тяжкі. Най лише Чехи покинуть февдалів, най обезпечать нам національне наше посідане і най узнають німецький язык язиком державного діловодства і порозумія. Тоді простягнемо до них руку і — порозуміємо ся von Volk zu Volk!»

Такий зміст залицянки німецької лівиці в сторону ческу. А в Grazer Tagespost читаємо рівночасно виводи якогось п. Пістора, що яко колишній житель Галичини і знаток відносин так сердечно і тепло виражає ся про бідних «Тирольців Выходу».

«В Галичині — каже Пістор — корупція і непотизм. Весь край підляг одній політичній кліці. А після спису з 1890 р. жие в тім краю 2,841.000 Русинів, 2.786.000 Поляків, 772.000 жидів і 238.000 Німців. На жаль посідають Русини в державній раді лише трех своїх заступників. Барвіньський і яго товариші держать ся польського «Кола». В краю панує крайна темнота. На 5.451.000 осіб висше 6 літ віку находимо 3.756.000 анальфабетів. Выборчі практики страшні. Нарід бідний. В 1868 р. була меньша посілість задовжена лише на 865.000 зр. десять літ пізнійше на 15 мільонів, а в 1888 р. вже на 45 мільонів. Еміграція змагає ся. Треба ратувати Русинів! Один цісар Йосиф II. розумів вагу руского народа для Австрії. По нім не зроблено для Русинів нічого. Стадіон хотів оперти будучність Австрії на Русинах, але відтак Німці вже не опікувались ними. Русинів віддано Полякам. В парламенті не знають руских послів під проводом Окуневского. Я нарочно шитав одного посла з лівиці про Окуневского, та дістав відповідь, що він ним не интересує ся. Лівиця німецька думає, що докаже штуку, як відлучить Галичину від західних країв Австрії. Лівиця хоче дати Полякам все те, чого они домагали ся в своїй соймовій резолюції з 2. марця 1868 р. Але чи буде

можна таке відокремішнене Галичини перевести в парламенті? Не думаю. Тож Німці австрійські мусять дати помічну руку Русинам яко противникам Поляків, що суть і нашими противниками. Тим способом позискаємо собі вірних союзників».

Чи не обмизна лівиця? За одним заходом кокетує Чехів і Русинів, а недавно тому доносили ми, що бар. Хлюмецький в імени сих самих «нестероризованих» ще Шенереном німецьких поступовців, таки просто віддавав руку третому звену з посеред правіці — Полякам, кажучи їм виразно: маєте charte blanche, пишіть на тій картині все, що хочете, лише — покиньте Чехів, та, розуміє ся, і сю правіцю, в котрій сидять Словінці, Хорвати, клерикали, та ті Русини, котрих п. Пістор хоче вивести з польської неволі.

З пужди німецька лівиця не мизить ся до декого з правіці. Їй же в Австрії веде ся лучше, ніж би вело ся в юнкерській Німеччині. І з розкоші не мизить ся лівиця до нас, бо доси ще не посіла міністерияльних портфелів. Але стара ліберальна грішниця завертає до Чехів і Русинів свої облудні оченята з давньої привички в надії, що ще раз удасть ся їй примінити до австрійских Славян і divide et — impera. Впрочім лівиця посіла вже давно серце рускої посольської трійці, котрої вождом — після Пістора — не є о. Данило, а др. Окуневський. Найжеж ся лівиця, наколи так любить Русинів, подасть їм помічну руку через посла Окуневского. Се буде коротша дорога для лівиці, а заразом нагорода для др-а Окуневского, що і без залицянця станув від двох літ може несвідомо, але вірно при своїй німецькій покровительці...

Українські гетьмани Бруховецький та Тетеря.

Івана (Нечуя) Левицького.

(Дальше.)

Тетеря з своїми козаками та з Поляками одступав ся до Дніпра. Тепер Полякам прихотило круто. Бруховецького козаки шарпали їх по дорозі, а найбільше в лісах та на болотах і з заду, і з боків, і спереду. В селях люди не давали їм ні хліба, ні сіна. Поляки потратили коней і мусіли йти пішки, ще й нести на собі сідла і сами од голоду насилу волочили ноги. Тетеря й Чарнецький насилу долізли до Дніпра. На Дніпрі рушилась крига. Одні перепливали через Дніпро на човнах та байдаках, поміж пливучими шматками криги, другі переїзджали на саночках там де ще стояв лід. По другий бік Дніпра їх уже ждав Сірко, що підняв Київщину проти Тетері й Поляків. Сіркові козаки стріляли на тих, що приставали к берегу. Сам Сірко стояв на березі на тому місці, де перевозив ся Чарнецький. Але Чарнецький перехитрив Сірка. Він звелів розіалити на березі здорове багаття і пустив славу, що в тому місці буде перевозитись через Дніпро, а сам тимчасом пішов вище по Дніпру і переїхав на другий берег просто у Іржищева. Сам Чарнецький з своїм

полком переплив ріку вправ верхами на конях серед пливучої криги. Сірко кинув ся туди, де горіло багаття, але там Поляків не було, а поки він добіг до Іржищева, Поляки вже перейшли Дніпро. Тільки що Сірко хотів кинутись на Поляків, йому дали знати, що Татари вертають ся до дому і ведуть з собою великий полон людей та товару. Сірко кинув ся на Татар, розбив їх і одняв од їх кілька сотень українських бранців.

Переїхавши через Дніпро, Тетеря став з своїми козаками під Вільхівцями. Він забажав в своїй гетьманщині бути. Сірко одняв уже од його половину його гетьманщини од Дніпра до Дністра, до самого Чигирина й за Умань. Тетерю ненавиділи, звали його зрадником, лядським прислужником. Суліма й Сірко піднимали народ проти Польщі й Тетері скрізь до самої Білої-Церкви. В час того повстання пропав і Іван Виговський, бувший гетьманом після смерті Богдана Хмельницького.

Іван Виговський служив тоді в короля за київського воєводу. Він мав багато ворогів і між ними гетьмана Тетерю й польського воєводу Маховського. Ще давно, за життя Богдана Хмельницького, Тетеря був переяславським полковником і не любив Виговського, що був при Богдані генеральним писарем. Після того Тетеря оженив ся з вдовою Данила, брата Івана

Виговського, Оленою, дочкою Богдана і забрав собі велике її приданне, котре дісталось би Іванові Виговському. Ставши зятем Богдана, Тетеря загарбав собі багато Богданового скарбу, мабуть тим що Богданів син Юрій постриг ся в ченці. Виговський і собі хотів забрати ті скарби. Тетеря почав з ним позиватись в польський суд і щоб не випустити із своїх рук скарбу, він задумав згубити Виговського. Як тільки в Київщині почало ся повстання проти короля, Тетеря написав до короля, що повстання піднімає разом з Сірком та Сулімою, Виговський, митрополіт Тукальський і Гедеон-Юрій Хмельницький, що вони задумали одняти од Польщі правобережню Україну і передати московському цареві. Король тоді стояв під Глуховом і не поиняв віри Тетері, але написав до Виговського ласкавий лист, щоб він поклопотав ся як найшвидче погасити повстання.

Як тільки Тетеря вернув ся в свою гетьманщину, король написав до його лист, щоб він як можна скоріше постинав голову всім верховодам повстання. Тетеря зрозумів, що до тих верховодів можна сміливо прилучити і самого Виговського.

Тимчасом повстанці з Сулімою взяли Лпсаянку, взяли Ставище на Гнилому Тікичі і прогнали Маховського з Поляками до Білої-Церкви.

Угорська угода в найновішій фазі.

Митово-торговельний договір межі обома половинами монархії враз з новою організацією австро-угорського банку і продовженням регуляції золотої валюти виступає опять на перший план внутрішньої нашої політики. Гр. Тун і міністер скарбу др. Кайцль виїдуть на другий тиждень до Пешту, щоби навізати з Сельом і Люкячом нові переговори. Так вістять віденські дневники.

А деж діли ся старі переговори? — питає всякий. Се питане треба пояснити. Старі переговори були, але они упали з уступленням бар. Ванфіого, а теперішній шеф угорського кабінету, Сель, не почуває ся — під пресією угорського сойму — до обовязку, додержати даного своїм попередником слова гр. Тунови в Ішлю минулого року. Умова в Ішлю гласила: «Австрійське правительство приймає митово-торговельний договір, уложений межі обома половинами монархії (міністрами Баденім і Білинським) без підвишки консумційних податків, але під услівем, що сей договір буде сам з себе правосильний і на дальші літа, наколи би оба правительства в 1903 році инакше не уложили ся».

Сель, обнявши президентуру угорського кабінету, приймив лише перший уступ з умови в Ішлю, а кінцевий уступ, де говорить ся о правосильности угоди і по 1900 році, відкинув. Притім однакж зажадав Сель, щоби привілей, даний австро-угорському банку на видаванє банкнотів, продовжав ся на всякий случай аж до 1909 року. Ось і славна формулка Селя, від котрої він — як сказано — під пресією угорського сойму не хоче відступити, а на котру знов австрійське правительство пристати не може.

Сель від свого іменованя був вже кількома наворотами у Відни, але за кождим приїздом велів своїй прасі наперед оповістити, що він не приїхав задля нових переговорів в справі угоди. Тож тепер удають ся на такі нові переговори оба австрійські міністри до Пешту.

Хтож в праві? Сель, чи гр. Тун? По нашії гадці гр. Тун о стілько в праві, що не він перший, а Сель зірвав умову в Ішлю. З поданем другого уступу умови упав і перший уступ, упали всякі зобовязаня Долитавщини супроти Угорщини. А вихід з сеї ситуації треба знайти чим скорше, позаяк угорський сойм з кінцем мая намірив угодовий субстрат, ухвалений вже в комісиях, взяти під дискусію в повній палаті. Крайний проте час, щоби оба правительства вирозуміли себе і порозуміли ся, наколи з шкодою обох половин монархії не має наступити розрив спільної до тепер митово-торговельної області враз з спільною організацією банку і спільною валютою.

Pester Lloyd з минулого тижня, згадуючи про сю справу, домагав ся уступленя кабінету гр. Туна. Він всів на коника радикаль-

ного тероризму. Але чи думає цівофіційний Pester Lloyd, що будуче австрійське правительство зможе пристати на формулку Селя? Чи буде оно відтак в спроможности, перевести угоду в австрійським парламенті? Наколи теперішнє більшість парламентарна зобовязала ся перед гр. Туном, піддержати угорську угоду так, як она уложена була давнішим кабінетом, то ся більшість не зобовязе ся до того ані перед бар. Хлюмецьким, ані Бернрайтером, ані Шенборном, ані Бакегемом, ані перед другими наслідниками гр. Туна. Сель оглядає ся вправді за німецькою лівницею в парламенті австрійським і надіє ся, що она за цїну панованя в Австрії пристане на всяку хоч би як для Австрії найнекористайшу угоду. Але мабуть президент угорського кабінету заведе ся в своїх надїях, бо тоді антисеміти з посеред лівниці повалять і теперішню угоду яко так, котра по їх думці дуже некористна для Австрії. Сель забув при своїй формулці і на третій, чинник, що входить в сю справу, іменно на австро-угорський банк, котрий має своє слово в тім ділі і бажає певности для себе. А певність для банку лежить головно в тривкості митово-торговельного договору межі обома половинами держави. Хиба, що Угорщина змагає до розриву спільної митово-торговельної області після формулки Косута? Як так, то з Богом, Парасю! Тільки тоді не знаємо, куди буде збувати Угорщина свій сировець і чи єї кредит не упаде цілковито? А аґарні відносини Угорщини гірші ще від австрійських.

Тому думаємо, що п. Сель повинен, поки що, сховати свою формулку на лучші часи, або і уступити, наколи лише сею формулкою виніс ся на президента кабінету і наколи сею формулкою звязав собі руки перед угорським соймом. На всякий случай, найновіша фаза, в яку вступила австрійсько-угорська угода, трохи неясна.

З політичного поля.

Здає ся, що в другій половині мая, по соймовім сезоні, довершать ся се, що гр. Тун давно підготовляв. Іменно можна надїяти ся акції в справі чесько-німецькій. В тій цілі, як ми вже донесли, виїхав др. Кайцль до Праги. Nar. Listy констатують, що гостина д-ра Кайцля в Празі має політичний кольорит. Іменно пояснить др. Кайцль чеським послам теперішню політичну ситуацію і подасть до їх відомости наміри правительства. З другої сторони хоче вислухати їх погляди. Добре поінформований Vaterland потверджує вповні єї вісти. Др. Кайцль відбув вже 4. мая першу нараду з молодоческим клубом, котрий явив ся в комплекті. В клубі ухвалено, піддержати внесенє Бакси в справі уневажненя мандатів німецьких послів. Потім конферовав др. Кайцль з деякими представителями молодоческого клубу, з більшою чеською посїлостією і з намістником гр. Куденгове. Взагалі, в місті

Празі подають яко річ певну, що гр. Тун видасть язиковий закон на основі § 14-го, але перед видачію відбуде ся ще рада езекутивного комітету правниці. Розуміє ся, що гр. Тун хоче впевнитись, чи правиця солідарно піддержить єго рішучий крок в справі чесько-німецькій і чи можна надїяти ся користного звороту посеред лівниці? Як би по видачі язикового закона лівниці мала продовжати свою обструкційну політику, то в такому случаю теперішнє акція правительства була би безцільною, а парламент мусів би бути розвязаний.

Гр. Тун і др. Кайцль виїдуть 9. мая до Пешту, щоби вирівняти погляди обох правительств на справу угоди.

Берлинська Kreuzzeitung дає нашії Germania іредента такую відправу. Она питає: що зискала би Німеччина через анексію західних провінцій Австрії? До 3½ мільона Славян, котрих посідає, а котрим не може дати ради, одержала би Німеччина 7½ мільона нових ворогів проти 58 мільонів Німців. Се був би новий клин вбитий в наше тіло. Хиба, що Німці проявили би асиміляційну силу, котрої доси не мали. Плєни Шенерера, того германського Водана, сьуть проте простими мріями за стаканами баварського пива.

Праса пруска звертає ся тепер сильно проти Англії і називає єї політику хитрою та віроломною. Перед двома роками Англія була в Европі з'ізолвована, а тоді стрічали єї самі невдачі на поли колоніальної політики, іменно в Мадагаскарі, Сіямі, Тунізії, в західній Африці і в Китаю. То Франція, то Росія ударили єї по пальцях. В тій хвили виступив міністер колоній, Чемберлен, з своєю звісною річю і заманив до союзу з Англією нас (Німеччину), а відтак ще і Америку, мов то до пан-германського альянсу. Ми дали ся увлечи надїям, а Англія використала сю ситуацію, виперла сейчас Францію з Фашоди, а Росію змусила в Китаю до переговорів. А що зискали ми? Нас ударено сильно по пальцях на Самоанських островах. — Ті невдачі Німеччини спонукали мабуть те, що Hamb. Nachrichten радіє знов навізати колишні приязні відносини між Німеччиною, Австрією і Росією під знаменем триїсарського союзу.

Англія вислала на днях свої воєнні кораблі до проливу Ормузд в перській затоці, щоби спаралізувати акцію Росії в Перзії (будову російської залізничної від Каспійського моря до перської затоки).

Князь Юрий потвердив нову конституцію Кретенців і дав амнестію політичним переступникам.

Польське яйце Колумба.

Так можна би назвати проєкт краківського Czas-у, який вміть підхопили другі польські дневники: Не здержавм ся — каже Czas — поставити на першій місци народної програми квестії справленя виселєнства мазурскої люд-

Тетеря пішов на поміч Маховському і вони вдвох прогнали Сулиму до Рокитної, де був убитий сам Сулима. В той час Виговський сидів в Хвастові і видав приказ по своєму воеводстві, щоб уся шляхта зїзджалась на сойм в Житомир. Але польська шляхта вже не їняла йому віри, кричала, що Виговський зрадив Польщу, і не хотїла їхати на сойм. Виговського вороги намовляли шляхту і розпускали славу, що він став прихильником московського царя.

Почувши, що дієть ся під Білою-Церквою, Виговський поїхав туди, щоб побачитись і переговорити з Тетерою, але вже не застав Тетері. Тетеря вже погнав ся за повстанцями під Рокитну. Виговський поїхав в Рокитну. В Рокитні йому привезли од Маховського лист, щоб він їхав в Корсун на раду про дуже потрібне діло. Виговський приїхав в Корсун до Маховського і застав там Тетерю і кількох польських воєнних, що зїбрались нібито на воєнну раду.

— Треба-б нам порадитись, як би скоріше задавити повстання і вигубити верховодів, котрі піднимають чорний народ на бунт, сказали декотрі на радї до Виговського.

Тільки що Виговський почав говорити, Маховський і Тетеря разом перебили його і назвали його зрадником і верховодом в повстанні.

— Ви не докажете сього і ніхто сього не докаже, сказав Виговський. Йому показали засвідчення тих козаків, котрих уже покарали смертю і котрі в муках перед смертю наговорили на Виговського. Виговський одговорював ся тим, що чоловік готов наговорити всякої всячини, як його мучать та випитують. Його не слухали і говорити єму не дали. Воєнна рада стала несподівано воєнним судом над Виговським.

Тетеря й Маховський звеліли читати воєнний приказ, в котрому значилось, що за такий переступ, в якому обвинуватили Виговського його повинні покарати смертю.

— Ви не судді! — сказав Виговський, ви не маєте права читати мені приговор. Я воевода й сенатор: мене може судити тільки король та сенат.

Виговського не слухали. Наставав вечір. Суді вийшли мовчки. Сторожа вхопила Виговського під руку і повела в одну хату, котра повинна була стати для його замість тюрми. Кругом хати поставили сторожу.

Смерком в хату ввійшов один офіцер Маховського й оповістив Виговському, що його розстрелять сьвітом.

Виговський заплакав і спитав: де король? Принаймні дайте мені написати до короля.

Його не послухали. Тільки стало розвиднюватись, в хату ввійшла сторожа. Виговський стояв на колїнах перед образом і читав акафіст Богородиці. Йому сказали, що вже час їти на смерть.

— Дайте мені вмерти по християнський! Пришліть до мене православного священника щоб висповідав мене і заурічав, — просив Виговський.

Сторожа його не слухала і потягла з хати. Тільки що Виговський вийшов за поріг, польські жовніри, вже зарані поставлені під хатою з ружницями, вистрелили в його в самі груди.

Так безвинно згубили зі сьвіта Виговського Тетеря та Маховський: його зрада Польщі не була доказана. Виговського жінка, з роду Стетковичів, як тільки почула про страшну смерть чоловіка, впала і тієї-ж хвили вмерла.

(Далі буде).

ности на Червону Русь, скоро сама людність руска опускає свої оселі і виносить ся сама до Канади. Творенє мазурских осідків у всхідній Галичині принесло би багато додатних вислідків під народним і суспільним оглядом. Зменшило би число незадоволених із свого положення в західній часті краю (що тепер емігрують також до Америки, або ідуть на заробітки в Німеччину), усунуло би велику скількість затриваних соціалістичною ідією і безвіроісповідних ідей в Німеччині і в шлезко-моравських копальнях, утруднило би їх пропаганду в краю, а з кожної мазурскої осади в Галичині всхідній утворило би забороло польскости і глибокої, католічної віри. Кожда така осада польска разом з костелом і школою була би пільотом нашої народно-політичної будуччини, вбитим глибоко в рускій землі, зрошеній обильно потом і кровію нашою. В сей спосіб статя розводить дальше гадку такої колонізації, аж при кінці, мов би під впливом голосу власного сумління, застерігає ся ось як: Не хочемо і не бажаємо зовсім випирати руских селян з їх батьківщини; далекою є для нас всяка пруска захланність, що знаменує ся в прускій комісії колонізаційній. Хочемо, аби польска людність прийшла в посіданє сего, що рускій селянин покидає з доброї а не примушеної волі...

Але сей зворот не затемняє зовсім правди, що Сзас винайшов тепер се яйце Колумба, яке Прусаци вже давно поставили в познанщині. Не великий се винахід тай багато ему ще не дістає до прототипу! По перше, сам Сзас признає, що Мазури так само емігрують, отже не суть зовсім «ліпшою робучою силою» від наших селян. По друге кривить правдою, кажучи мов би то наш мужик «з доброї а не примушеної волі» покидає батьківщину — є тому причини і важкі причини, які его гонять з краю. По третє хулять ті польські шовіністи, що живучи на Русі заявляють при кожній нагоді свою прихильність для руского хлопа, а прецінь не думають здержати его виселеня через усуненє причин еміграції, тільки провектують «вбиванє польских пільотів». Прусаци ідуть отверто і в тім вигляді стоять багато више від своїх учеників. Се була би моральна сторона сего проєкту. А що до материяльної, то здає ся, що по теперішних крахах, не змогла би «польска комісія колонізаційна навіть в приближеню зібрати такі капітали, якими розпоряджає пруска комісія колонізаційна. Поставив Сзас яєчко, але забув, що оно недоварене, тож оно розілляло ся ему під руками і зробила ся з него яєчня...

НОВИНИ

— **3 тов. педагогічного** Засіданє Виділу Руского товариства педагогічного відбуде ся в середу 10. мая о годині 6. де звичайно.

— **Архикнязь Франц Фердинанд** вибирає ся, як доносять угорські дневники, з графом Ціхим на Сибір.

— **Посол Яросевич**, як читаємо в «Галічаніні» зложив справозданє зі своєї посольської діяльності. Передовсім оправдав ся перед виборцями, що тяжко тепер що-небудь зробити, коли парламент не має житєвої сили, відтак пояснив чому приступив до клубу соціальных демократів. Відповідав далі на кілька інтерпеляцій, а вкінці дістав вотум довіри. Дивна річ, що «Галічанін» подає се справозданє участника без найменшої замітки. Чи-ж мав би він годити ся з поступованєм посла Яросевича?...

— **Поганий злочин.** В Отакрінгу під Віднем щезла перед кількома днями 5-літна донечка вдовиці по кельнері, Марійка Вінтер. Мати повідомила поліцію, але заходи поліції були даремні. Аж 4. мая найдено случайно неживу дитину в пивниці дому, де мешкала Вінтерова. Показало ся, що дитина упала жертвою поганого злочину. Її здушено і збещещено. Трупа відкрив столярскій челядник з робітні Гайсмана, що находит ся в тім самім домі. Поліція почала дохожденя, а підозріне о поганій злочин упало на челядника Йос. Копецкого, 32-літнього мушину, котрий в часі переслуханя дуже змішав ся. Копецкого увязнено. Дальші досліди перевірили, що Копецкого бачено в критичнім дни (1. мая) з малою Марійкою в реставрації. Копецкий давав Марійці ласощі. Вчєра по полудни (4. мая) явив ся Копецкий знов в реставрації вже підохочений і по випитю шклянки лива вийшов. В маєвім робітничім съв'язі Копецкий не брав участі. В сїм дни бачено его

по полудни в реставрації, що містить ся в сїм самім домі, де довершено злочину, а вечером в сусідній кавярні, де з початку був дуже веселий, а відтак через яку чверть години сидів спокійно. Нагло повалив ся з крісла на землю, мов би терпів на падачку. Гості дарма силували ся, привести его до пам'яті. Аж коли хтось хотів закликати поліція до помочи, Копецкий зірвав ся і просив, щоби не кликали поліція бо він вже сам зайде до дому. При ревізії одежі Копецкого найдено в кишені кілька карток, а на одній з них кровавий відтиск від пальця. Лице удушеної Марійки подрапане. Видко, що бідна дитина боронила ся.

— **Ув'язненя в Варшаві.** Недавно тому увязнила поліція видавця «Warsz. Kurier-a» Левенталя, відтак редактора сего дневника Новодровского, а рівночасно в Петербурзі адвоката Фр. Ольшевского яко кореспондента «Kurier-a». Тепер доносять, що причиною сих ув'язнень був тайний маніфест, який вийшов з редакції сего дневника до університетської польської молодежи в котрім сказано, що польска молодежь не повинна брати участі в стрейку московської університетської молодежи, бо між Польщию а «томительскою» Росією нема нічого спільного.

— **Новочасне чудо.** В Відні в IX. округі розрізав на двях столяр лату і побачив там на обох половинах образи Ісуса Христа та Матери Божої. Зараз розійшла ся о сїм вістка в сусідстві, та люди стали товпити ся кругом него з великою побожністю, аби побачити то чудо. Хитрий столяр покористав ся нагодою і показував сї образи за оплатою 30 кр. Зфанатизований нарід не половив ся на підступі і на щастє вмінала ся в сю справу поліція, забрала чудові образи та столяра на поліцію, мимо сильного опору, який ставили люди і там показало ся, що справді слої підрізаного дерева мали подобу людського лиця, але були сильно підмальовані. Дивна річ, як то легко можна піддурити не кажу вже темні маси!

— **Салдати на сцені.** В Варшаві грали в великім театрі «Кармен», а на іспанських жовнірів взяли за статистів російских салдатів. В першім акті, коли виходять они під командою Йозуа, салдати вийшли, але нараз спинили ся. В першім ряді крісел в партері сидів генерал Пузиревскій. Підфіца, що провадив відділ, не упереджено, що зі сцени не віддає ся генералам війскових почесностей. Він станув випражений «рукі па швам» та крикнув на весь театр: «смірно-об!», а цілий відділ іспанського війська спинив ся перед московским генералом. Коли сей побачив, що они не йдуть далі, хотів їм додати відваги, махнув рукою і каже півголосом: «Харашо, харашо ребята!» Щож має робити салдат коли его хвалить «начальство»? Відповісти! Тож гукнули они на ціле горло: «раді старат са ваше превасхадительство!» Публіка сипнула серед шаленого сміху «славно», а генерал вийшов з театру.

— **Jozue Carducci** звісний італійскій поет, професор літератури в висшій школі в Больоні є від довшого часу сильно подразнений. На початку сего півроку прийшло на перший его виклад крім звичайних слухачів багато жінок та офіцерів. Побачивши таку аудиторію, крикнув він: «Добрий початок! Бачу ту багато осіб, що не мають нічого спільного з моїм відчитом. Прийшли навіть жінки. Що року та сама історія! Приходять нероби ту, і визплюють ся на мене, хоч я не є ані балериною, ані красавцем! Ну, тепер ви вже пообзирали мене всі, тож можете забрати ся домів. Я не буду дивив ся. Відвертаю ся і жду хвилину». Іншої днини був еще більше подратований як звичайно. Сніг падав, на дворі було хмарно. Професор вийшов на катедру та зачав: «Францеско Петрарка... Францеско Петрарка...» Нараз кинув книжку на землю та крикав: «Чорти з Францом Петраркою і всіма італійскими поетами... Не буду викладати, доки не перестанє падати сніг!»...

— **Парламент сьміяв ся.** Немила пригода случила ся на днях італійському міністрови заграничних справ, Каневаро-му. Він відповідав на інтерпеляцію в справі невдалої експедиції до Китаю, іменно до пристави Самум. В інтерпеляції заакцентовано, що італійскі жовніри вступили вже на китайську територію, але що звідтам їх за годинку прогнано та що тим нарушена честь італійської армії. Каневаро толкував ся тим, що італійскі жовніри не мали наказу заняти Самум, та що лише деякі з них длятого вступили на сушу, щоби — наловити собі смачних китайских остриць! Як з увагою весь парламент слухав відповіді міністра, так при згадці про остриці в один голос засьміяв ся. То було і причиною, що Каневаро подав ся сейчас до димісії.

— **Дістав гарбуза.** Хто і від кого? Як зве ся сей нещасливий, котрому відказала панночка? Як на імя тій панночці? — питає всякий. Отже сям разом не було ні паніча ні панночки, а гарбуза дав посол послови і то в буковинскім соїмі. Пригода така. На однім з послідних засідань виступив молодорумунскій посол Фльондер і нуте в поскоки до Німців. Кажє: Ви, Німці, не бачите, що діє ся, що вам грозить? Бу-

ковина славянщить ся! Ось вам моя рука, приставайте до нас Румунів проти Славян, проти Русинів! Здавало ся, що Німці так і кинуть ся в рамена Фльондра. Так ні! Проф. університету др. Скедль злив п. Фльондра студеною водою, сказавши: Буковина не славянщить ся, а румунізує ся. З Богом, Парасю!

— **«Галічанін» одушевляє ся** ухвалами соїму що-до қас Райфайзена та накликає горячо до акції, себ то до введеня їх в житє. Дивує нас лише, чому «Діло» не забере вже раз також голосу в сїй так важній для двигненя добра нашего народа справі.

— **Краттера зловили!** Сеся вістка наспіла до Львова від одного віденського адвоката, що є добре поінформований в сїй справі. І так дізнаємо ся, що Краттер поблукавши по Европі, опинив ся в кінці в Новім Йорку і пішов там до свого «приятеля» екс-адвоката Льюорі з просьбою о поміч в труднім положеню. Той «приятель» завів Краттера до банку, де був зложений его депозит, але коли вилігитимував ся, не видали ему там грошей і казали лишити ся у Новім Йорку аж до вьясненя цілої справи. Се придержанє Краттера буде хіба тоді мати некористні наслідки для него, коли его вірителі звязать ся заплатити високі такси, яких жадає американське правительство за видачу переступників. Не знати ще, чи Краттер представляє собою таку материяльну вартість, щоби ошлатив ся такий значний видаток.

— **Телефон між Америкою а Европою.** У послідних часах займає ся Едісон гадкою полученя Европи з Америкою. І так хоче він на атлантійскім Океані поставити плаваючі морскі ліхтарні, що мають служити підставою до цілого телефонічного організму. Питанє лише чи найдуть ся відповідні на се материяльні засоби.

— **Огні.** В Чорганщині під Тарнополем знищив огонь дві хати. Гаврика Матушка, котрої хата згоріла, хотіла виратувати одну свою дитину з огню, коли нараз заняла ся на ній одіж і цопарила їй сильно руку. Безсила випустила з рук дитину, що згоріла на вуголь.

— **Дрібні вісти.** Кн. Ліхтенштайн хоче зложити свій мандат до стирийского соїму. — Перед гагскою конференцією, що має ухвалити розброєнє, порішив дунський соїм визначити на сей рік на дучше узброєнє армії 11½ мільона корон. — Еміль Золя має приїхати сего року до Петербурга з заміром відбути подорожи по цілій Росії. — В Хомякові (під Станиславовом) утопила ся в Бистриці 19-літна сільска дівчина Ганна Римиківна. — В Острові пов. Радецкого забив грім в часі лютої бурі дня 30. цвѣтня шість штук худоби на насовиску. — На Угорщині, дня 2. мая потис сильний мороз в комітатах Сомогія, Нітра і Вейсенбург. Дєрева, що покрили ся розкішним цвѣтом, потерпіли багато від сего морозу. — Люккені хотів вже двічі забити ся. Се якось не лицює з описом его тюрми, який ми читачам перед кількома днями подали і житє, яке він в тій тюрмі веде. — В Березові усунула ся земля при копаню фундаментів під каменницю задаткового товариства і приспала двох робітників. Один з них умер на місці, другий є сильно потовчений і нема надії на уратованє ему житя.

Телеграми.

Пешт, 5. мая. Соїм прийняв вчєра закон о заведеню виборчих судів в другім читаню. Посольска палата відрочить ся до 12. мая, а за той час ухвалить палата магнатів висше згаданий закон. Пос. Піхлер інтерпелював вчєра міністра торговлі в справі тариф на дунайских Зелізних Воротах. Міністер заявив в відповіді, що Угорщині прислугує право, накладати мита перевозові, але інтерес краю вимагає, щоби ті мита не були за високі. Коли нові тарифи будуть оповіщені, міністер не може сказати.

Пешт, 5. мая. З Відня доносять, що міністер війни, Кріггамер має уступити, а наслідником его має стати міністер гонведів, Феєрварі. Феєрварого заступить генерал кавалерії Форміак. Кріггамер мав би обняти становище команданта війск в Босні на місце ген. Апля.

Петербург, 5. мая. Куратор петерб. наукового округа, Капустін, пішов в відставку. Дімісія ся стоїть звязи з розрухами студентів. Ув'язнено тут також кн. Ребутона, провідника вірмєського руху. При ревізії найдено багато компромітуючих письм.

Цетинія, 5. мая. Вінчанє чорногорского княжевича відбуде ся в Берліні.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
6:10	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Ворислава
6:50	з	Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	1:55	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
7:10	з	Зимної-води.	2:08	6:30	» » дв. Підзамче
7:40	з	Янова	2:45	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
7:55	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:30	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
7:44	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
8:05		на дв. головний		9:25	до Янова
8:15	з	Сокаля, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
	11:15	з Ярослава і Любачова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята
	1:01	з Янова		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		3:05	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рязів
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	2:55	3:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
2:35	5:40	на дв. голов.		3:20	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
	5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова		3:26	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.
				5:25	до Брухович
					до Ярослава
Ніч			Ніч		
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	12:50	6:26	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
	6:20	з Іцкан, Сучави		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	7:58			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:10	до Сокаля і Рави рускої
	8:30	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:20	до Тернополя дворець головний
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:42	дворець Підзамче
	9:55	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		9:11	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.
	10:25	на дв. голов.	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	12:10	зі Скольного, Калуша		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	3:03	з Підволочиск на дворець Підзамче		11:32	» » дв. Підзамче
	3:30	на дворець головний		4:10	до Кракова (Відня, Берліна)
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красницьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшій кур-
сі деннім не числячи ніякої
провізії.

Галицький
КРЕДИТОВИЙ БАНК
приймає вкладки на
КНИЖОЧКИ
і опроцентовує їх по
4 1/2% на рік.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайдення!
ІВАН ЯРИМОВИЧ
СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ
обуви мужескої, дамської і для дітей
у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсим Вп. Публіку, що виробляє **ОБУВУ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайдення, з всякого рода шкір, як: **Обуве мужеске і дамске, також чоботи з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних.** — Також приймає до відновлення і направи **кальоші і Плащі** кавчукові, всякі гумові приряди як також зельована обува кавчуком. — Всякі заміспеві замовлення виконувє в можливо як найкоротшій часі. — Дякуючи за дотеперішній ласкаві вгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанєм
Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!
Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.
Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“
комедия в 3 актах з сільського життя.
Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. — На поштову оплату 5 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедия в 5 актах з другої половини XVI віку.
Ціна книжки брошурованої 40 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 55 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів.
У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини
виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увзгляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.
Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.
Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовлення і посередничить в закупні:
Сьвітло церковне
впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.
Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку місце продукції.
Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інвші товари по умірених цінах. 78—?

На 4%
знижає стопу процентову від вкладок щадничих
Товариство взаїмного кредиту „Дністер“
стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою у Львові
почавши від 1 липня 1899.
До 1. липня 1899 будуть вкладки опроцентовані ще на 4 1/2%.

Дмитро Затурский
порукає свою
робітню обуви мужескої, жіночої і для дітей
у Львові, улица Коперника ч. 5.
Виріб тєваллий, і елєгантний Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відвортною поштою.
140